

**ZAČASNO SPREMENJENE NEKATERE PRAVICE UPORABNIKOV DO ZDRAVSTVENIH STORITEV**

## Tudi zdravje se je podražilo

Skupščina Zdravstvene skupnosti Slovenije je na seji 23. junija 1988 sprejela ukrepe za prilagoditev programa zdravstvenega varstva v SR Sloveniji materialnim možnostim v letu 1988. Na podlagi teh ukrepov so se začasno spremenile nekatere pravice uporabnikov do zdravstvenih storitev oziroma do socialne varnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom. Ukrepi so bili v celoti objavljeni v Uradnem listu SRS 30. junija. Veljavni so postali 1. julija 1988 in bodo trajali do 31. decembra 1988. Kladno z rastjo osebnih dohodkov v prvih štirih mesecih poštnega leta se zneski participacij in drugih doplačil uporabnikov povečajo z indeksom 124,8. Te obveznosti so od 1. julija slednje:

	stara cena (din)	nova cena (din)
1. Za prvi kurativni pregled v enotah osnovne zdravstvene dejavnosti (brez zobozdravstva)	1.000	4.000
2. Za ponovni pregled pri zdravniku v osnovni zdravstveni dejavnosti, vendar za največ 3 pregledi, ki sledijo prvemu	-	2.000
3. Za obisk zdravnika na domu, ki je opravljen na zahtevo uporabnika ali njegovih svojcev	2.800	10.000
4. Za vsak prvi pregled v specialistični ambulantni dejavnosti (ki vključuje tudi specialistično zdraviliško dejavnost) z napotnico zdravnika ali brez nje, če le-ta ni predpisana	2.100	8.000
5. Za vsak ponovni obisk ali pregled pri zdravniku specialistično ambulantne dejavnosti, vendar največ za 3 obiske, ki sledijo prvemu specialističnemu pregledu	600	3.000
6. Za prvi obisk pri zobozdravniku v nočnem času med 22. in 6. uro	1.900	2.400
7. Za storitve v zvezi z zdravljenjem zob (med te ne sodijo storitve s področja oralne in maksilofacialne kirurgije, pregledi – rentgenska in ostala diagnostika zobihi in ustnih bolezni, kot tudi ne storitve s področja zdravljenja ustnih bolezni)	40 odstotkov cene storitve, opravljene s standardnim materialom	
8. Za storitve snemne in fiksne zobne protetike (vključno z reparaturami, podložitvami, prilagoditvami itd.)	60 odstotkov cene storitve, opravljene s standardno kovino in materiali	
9. Čiščenje zobnega kamna	300	400
10. Za vsako zalivko	1.000	1.200
11. Za polno kovinsko prevleko	6.600	8.200
12. Za druge prevleke	8.400	10.500
13. Za inlay nadzidek	4.500	5.600
14. Za vsako krono (z zatičkom)	9.400	11.700
15. Za vsak člen v mostovni konstrukciji	4.700	5.900
16. Za vsako nadomestilo fasete, cementiranje stare prevleke, demontažo prevleke ali krone, oddelitev vmesnega člena ali gredi	1.000	1.200
17. Za začasno prevleko ali člen v začasnem mostiku	4.500	5.600
18. Za začasno totalno ali parcialno protezo	22.200	27.700
19. Za gred, opornico ali jahača	4.500	5.600
20. Za vsako totalno protezo	13.600	17.000
21. Za vsako parcialno protezo	17.000	21.200
22. Za vsako reparaturo, prilagoditev proteze, podložitev ali reokluzijo	1.800	2.200
23. Za storitve pri pripravi, izdelavi in izdaji zdravil in sanitetnega materiala (tudi galenskih preparatov)	-	4.000
24. Za mehanična kontracepcija sredstva, ki se ne predpisujejo na recept	4.700	5.900
25. Za umetno prekinitev nosečnosti, ki ni medicinsko inciderana	8.400	10.500
26. Za neurgentni prevoz z reševalnim vozilom	2.800	3.500
27. Za ortopediske (in specialne) čevlje	30.000 din po prevozu	
28. Za nepodložene usnjene rokavice, estetske rokavice za protezo in za komplet navlek za krn pri amputaciji	17.000	21.200
29. Za proteze, ortotične pripomočke, aparati za ekstenzijo in za prosto stoječi posteljni trapez	5.700	7.100
30. Za kilni pas	5.700	7.100
31. Za bergele	1.500	1.900
32. Za aparat za omogočanje glasnega govora	7.500	9.400
33. Za vsak slušni aparat	7.500	10.000
34. Za invalidski voziček	23.600	29.500
35. Za vsak električni stimulator, zvočni signalni aparat in električni pripomoček	33.200	41.400
36. Za naočnice	1.900	10.000
37. Za očala za slepe in slabovidne (z najmanj 90 odstotkov oziroma 60 odstotkov izgube vida)	-	2.400
38. Za kontaktne stekla	15.100	18.800
39. Za očesno protezo	2.500	3.100
40. Za oskrbni dan v bolnišnici ali zdravilišču pri večkratni hospitalizaciji, vendar za največ 60 dñi v koledarskem letu	3.500	4.400
41. Za medicinske storitve pri bolnišničnem oz. stacionarnem zdraviliškem zdravljenju ob vsakem sprejemu	-	20.000
<b>Doplila za nadstandardne storitve:</b>		
- ponovitev prvega pregleda pri zdravniku splošne medicine, ki ni uporabnikov izbrani zdravnik	5.300	6.600
- ponovitev prvega pregleda pri zdravniku v dišpanzerju, ki ni uporabnikov izbrani zdravnik	7.700	9.600
- pregled pri zdravniku v specialistični ambulantni dejavnosti, ki ni uporabnikov izbrani zdravnik ali brez napotnice zdravnika osnovne dejavnosti oz. za pregledi, ki bi jih po delitvi dala uporabniki morali izvajati v osnovni zdravstveni dejavnosti	8.000	10.000

Nekateri uporabniki so še naprej, kot doslej, oproščeni plačila participacije. Izjema je le ta, da na podlagi sprejetih ukrepov niso več oproščeni plačila participacije za prve kurativne preglede v osnovni zdravstveni dejavnosti in za zdravila ob prevetu na recept uporabniki, starci nad 70 let, ter osebe z najmanj 70-odstotno telesno okvaro in tudi ne uporabniki za prve kurativne preglede v osnovni zdravstveni dejavnosti, ki se zdravijo zaradi nalezljivih bolezni, pri katerih je obvezna prijava in za zolezni zvišanega krvnega pritiska.

S. G.

● KS JOŽE MOŠKRICA-CIRIL

## Prenova vloge SZDL in delovanje krajevne samouprave

Za letošnji obisk delovne skupine OK SZDL in DPS, ki jo je vodil predsednik skupščine občine tov. Ivo Samec, je KK SZDL pripravila drugačen dnevni red »pogovarjanja«.

V prvi točki smo spregovorili o vlogi KK SZDL in njeni organizatornosti skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, družbenimi organizacijami in društvi. Med drugim tudi o preobrazbi ZKS po republiški in zvezni konferenci.

Tov. Janko Pučnik, predsednik KK SZDL je v uvodu poučil doseganje ugotovitve iz raznih razprav, da mora Socialistična zveza spremeniti tako vlogo kot način delovanja. Ne moremo delovati iz pozicij, da je SZDL le arbiter pri opredeljevanju kdo je in kdo ni napredna sila v socialistični samoupravni demokraciji, ampak se morajo takšne razpozнатi obvezno skozi izobilovanje in ustvarjalno nastopanje različnih pobud in poti za reševanje družbenih problemov in navzkrižju. Razvoj demokracije zato pogovuje svoj obstoj skozi stalno sočanje z raznovrstnimi nasprotji, pojavji in silami, čeprav je pomembno, da obstojo nekatere skupni imenovalec. Med njimi smo pri nas kritično obravnavali in hkrati dali vrsto pobud o vlogi SZDL in delegatskega sistema. Ta mora postati odprt in se kot tak uveljaviti. Tako je treba prenehati normirjanje procedur, ki so namenjene zgolj za prikazovanje demokratičnosti ter nazadnjem slednja podrejenosti političnih in izvršilnih teles skupščini kot najvišjemu organu demokratične družbe. Kot drugo se izpostavlja dograditev volilnega sistema: neposredne volitve, več kandidatov za posamezno funkcijo in uveljavljanje tajnih glasovanj. Vse to bi lahko nemudoma uveljavili v naši občini in sicer: vsak kandidat za funkcijo v KS, OZD ali DPS bi moral predstaviti svoj program; vsak kandidat bi moral predstaviti svoje premoženjsko stanje, ko gre in ko odhaja s funkcijo. Ti dve alternativi bosta med delovnimi ljudmi in občani okreplili zaupanje v kandidate in v častno in odgovorno opravljanje posamezne funkcije. In kot zadnje se predlagata, saj je že skrajni čas, da se uveljavlja nadzorna kontrolna funkcija, ki bi moral presekati dosedanje »personalne linije« in dati osnova za »partnerški odnos med gospodarstvom in izvršilnimi organi DPS.«

Na osnovi drugačnega delovanja SZDL in predlagane dograditve delegatskega sistema bi lahko govorili tudi o drugačnem položaju KS, delovnega človeka in krajan. Zato je nam v KS zelo pomembno, da se širijo možnosti za neposredno izražanje interesov z uveljavljanjem spoznanja o pomenu »prostega združevanja ob opredeljevanju živiljenjskih vprašanj!« Obe dejavnosti pa sta mogoči samo, če DPO ne zapira pozornosti krajanov v ozek krog dnevnih interesov! Ker krajan nimajo dejanski možnosti neposrednega gospodarjenja v tej samoupravni skupnosti, saj so vsa sredstva odtujena, čeprav na papirju analiz raznoraznih sisov »vidljiva«, plačana iz prispevkov OD, gre za prevladajoč interes posamezne sredine. V kolikor ne bo v KS vsaj sredstev, ki so bila pred leti odstojana, nepremišljeno odpravljena, bo to krajevna skupnost »desetih« in ne večine krajanov. Iz tega sledi tudi izvajanje letnih in srednjoročnih planov KS, ki so hkrati plani DPS in ne le želje. Ti plani pa se kasneje ne izvajajo, sprejemajo se rebalansi in ob koncu konkretnega srednjoročnega obdobja ugotavljamo, da smo potegnjeni za nos, najprej vodstvo DPO in KS, nato pa delovni ljudje in krajan kot celota določenega OK SZDL in naprej.

Nismo zadovoljni z aktivnostjo članov ZKS, ki same prebivajo v naselju, ne vključijo pa se v konkretno delo KS niti v delu hišnega akta SZDL. S ciljem prenove in konkretno direkcije smo razmišljali celo o predlogu, da postane Osnovna organizacija ZKS v KS tisti maksimum, ki zavaruje posameznega člana, da se bo aktivno pri konkretni nalogi opredelil za svojo KS. V delovnih organizacijah bi zato obstajali samo aktivi, katerih naloge je izvajanje politike ZKS in konkretno stroke-podjetništva-ekon-

mije, manj pa politike kot take. Za izvajanje delovnih nalog v pravem smislu besede smo namreč »plačani«, teče delovna doba in samo zato članstvo v ZKS ni izrecno potrebno. V KS bi lahko spremjamli vsakega člana ZK, imel bi konkretno zadolžitev, skratka, ne bi ostajal »komunist« le za 8 ur, v KS pa živel v globoki ilegalni. Lahko je se izpostaviti v OZD in se tam iti revolucionari, težko pa biti aktivni član ZK v svoji KS, kjer ga vsakodnevno ocenjujejo, ker ga okolje pozna. No, pri nam je bila to pobožna želja v osnovi črtana, s tem pa tudi debata o prenovi ZK, saj smo slišali, da se baje pripravlja »reorganizacija« in bodo Osnovne organizacije v KS ukinjene. Lahko pa bomo seveda še naprej delovali z upokojenci, dokler seveda bodo!

V nadaljnji razpravi smo slišali tudi predlog predsednika sveta tov. Grašarja, da je treba spremeniti odnose med KS in komunalno skupnostjo, zlasti v smeri gospodarjenja s sredstvi, kontroli in na principu dobrega gospodarja z možnostjo konkurenčev. Tov. Trontelj je razpravljal o konkretni vlogi samoupravljanja s stanovanjsko hišo, o odnosih z lastniki stanovanj-etažniki in stanovalci družbenih stanovanj. Slednji postajajo vedno manj samoupravljaci, slabše vzdržujejo stanovanja in skrbijo za okolje. To se zlasti vidi pri unicanju skupnih naprav, otroških igrišč, mazanju in pisiju po stenah, v dvigali, kar pa že pogojuje vzgojo otrok doma in ne šele v šoli. Krajevna organizacija RKS se ne strinja z oddajo 50% članarine in drugega zbranega

denarja na občinsko organizacijo. Menimo, da je zbran denar v KS naš, in da ga lahko porabijo za naše člane, ne pa, da se pričakuje »dotacija« foruma za izvajanje konkretnega programa v KS.

Ko poslovno točko delovnega razgovora bi morali obravnavati »problematico samskih delavcev iz drugih republik, ki živijo v KS v petih samskih domovih«. Predstavnik OSS tov. Lukman je bil sicer prisoten, manjkali pa so prav vsi predstavniki OZD, IO ZSS in mladinske organizacije. Zato smo to temo, o kateri je lansko leto hotela OK SZDL razpravljati na posebni sekcijski – izpustili.

Tovarši Lukež in Samec sta bila tako »prisiljena« poslušati naša videjna, ki so morda izstopala iz »mirnodobnega okvirja« splošnosti in razprav. Pa vendar sta s svojim izvajanjem in pripombami pripomogla, da smo se tovarši različi v novim oblikam dela. Te oblike in vsebinu bodo morale postati osnovni moto ne samo v konkretni KS in KK SZDL, pač pa obvezno drugačno delo vodstvenih forumov naše DPS oziroma OK SZDL. Borba za ekonomsko ali gospodarsko preobrazbo mora v tej situaciji postati na življenski cilj, politično delo pa v okviru Fronte v dodatnem pluralizmu in torej nikakor transmisijo, kot se temu učeno reče.

Tretje točke, ki bi obravnavala izvajanje srednjoročnega plana KS, nismo povsem izpustili z »verigo«. Bilo bi prenevarno, tovarši Jože Leskošek pa v prevelikih škrpicib. Vseeno pa je neuradno napovedal presenečenje. Bomo videli!

Lopold Kos

● ZVEZA REZERVNIH VOJAŠKIH STAREŠIN

## S tekmovaljem v znanju SLO popestrili krajevni praznik

Krajevna organizacija ZRVS Zadobrova Sneberje je ob krajevnem prazniku organizirala že peto tradicionalno tekmovalje v znanju in spremnosti SLO, ki so se ga udeležile ekipe in posamezniki iz KO ZRVS, osnovne organizacije ZSMS, oddelka milice iz Polja ter mladi iz osnovnih šol Edwarda Kardelja in Leopolda Mačka-Burata.

Tekmovalci so se pomerili v strelijanju z zračno puško, metanju šolskih bomb v cilj, ocenjevanju razdalj in višin, poznavanju organizatornosti SLO v krajevni skupnosti in reševali teze iz prve medicinske pozitivnosti.

**Rezultati:** (tekmovalo je 8 ekip in 26 posameznikov); članske ekipe: 1. ZRVS Zadobrova I 298, 2. OZ ZSMS Optimisti 281, 3. oddelek milice Polje 281; mlade ekipe: 1. OŠ Leopold Maček Borut 235 točk, 2. OŠ Edvard Kardelj

V. Š.



● Dan planincev, naš praznik



Špikovci niso zamudili nobene priložnosti za povabilo na dan planincev, ki bo na Jančah 11. septembra in prodajo priponk, značk, spominkov ter propagandnih izdelkov, s čimer so prišli do nekaj drobiša, ki ga tako zelo potrebujejo za organizacijsko izvedbo velikega srečanja planincev. Priprave na dan planincev imajo velik odmev. Pred kratkim nam je Slavko Arbitter, doma iz Laz, ki pa že 40 let živi na Reki, poslal pesem o svojih rodnih Lazah in Jančah kot darilo in prispevek praznemu slovenskih planincev. Pesem bomo objavili v septembrski številki. Posnetek je z letosnjega prvomajskega srečanja na Pečarju (Foto: S. G.)

● Obvestilo vsem biv